

تهیه و تنظیم: سید امیرحسین امامی رئوف

صادرات غیر نفتی؛ یکی از راه‌های دور زدن تحریم

اشاره:

آئین معرفی و تجلیل از صادرکنندگان نمونه استان تهران در هتل ارم تهران با حضور رئیس اتاق تهران، استاندار تهران، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران، رئیس سازمان توسعه تجارت، رئیس سازمان برنامه و بودجه استان تهران، مدیرکل استاندارد استان تهران، اعضای هیات نمایندگان و هیات رئیسه اتاق تهران و ایران، صادرکنندگان، صنعتگران، تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی برگزار شد. در این مراسم که ۱۵ صادرکننده به عنوان صادرکننده نمونه استان تهران براساس عملکرد سال ۱۳۹۷ معرفی شدند؛ شرکت تولیدی و صنعتی رسول اصفهان (قالی سلیمان) به مدیریت عاملی سعید منزوی زاده در گروه کالایی نساجی و پوشاک مورد تجلیل قرار گرفت.

گزارشی از برگزاری مراسم آئین معرفی و تجلیل از صادرکنندگان نمونه استان تهران

شناسایی صادرکنندگان فعال و تشویق آنان به ادامه فعالیت

در ابتدای مراسم، هومن حاجی پور - معاون کسب و کار اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران - گفت: از ۸ صادرکننده نیز به عنوان صادرکنندگان شایسته تقدیر، تجلیل به عمل خواهد آمد که از این تعداد ۶ صادرکننده نیز در سطح ملی انتخاب شده‌اند. به گفته وی، برگزاری این نشست با حضور خانواده صادراتی کشور فرصت مغتنمی است تا کارنامه صادراتی استان تهران مورد بررسی قرار گیرد؛ این اجلاس در حالی برگزار می‌شود که اقتصاد کشور با چالش‌های متعدد داخلی دست و پنجه نرم کرده و مسیر صادرات هموار نیست.

حاجی پور با بیان اینکه معرفی صادرکنندگان نمونه بر اساس ارزیابی عملکرد سال ۹۷ بنگاه‌ها صورت گرفته است، افزود: این عملکرد که در مسیر

سیاست‌های ارزی، ممنوعیت‌ها و محدودیت‌های صادراتی، نوسانات نرخ ارز، محدودیت دسترسی به بازارهای صادراتی، افزایش هزینه‌های صادرات و مشکلات ناشی از انتقالات ارز رقم خورده است. معاون کسب و کار اتاق بازرگانی تهران هدف از برگزاری این مراسم را شناسایی صادرکنندگان فعال و تشویق آنان به ادامه فعالیت در راستای توسعه فرهنگ صادراتی عنوان کرد و گفت: اولین آئین‌نامه تشویق صادرکنندگان نمونه به سال ۷۷ باز می‌گردد و در سال ۹۶ برگزاری این مراسم به اتاق بازرگانی واگذار شد.

وی درباره فرایند انتخاب صادرکنندگان نمونه استان تهران توضیح داد: فرایند ثبت‌نام در شهریور امسال آغاز و مهلت تحویل مدارک تا ۲۲ آبان تمدید شد. سپس اتاق بازرگانی تهران کارشناسی مقدماتی روی پرونده‌های تشکیل شده را آغاز کرد.

حاجی پور اعلام کرد: حدود ۴۲ متقاضی در گروه‌های کالایی همچون لوازم خانگی و اداری، کشاورزی، صنایع غذایی و پتروشیمی ثبت نام کردند و نهایتاً ۳۳ پرونده تکمیل شد.

به گفته وی بیشترین پرونده‌های تکمیل شده در حوزه کشاورزی، محصولات شیمیایی و فلزات وابسته، خدمات فنی مهندسی و محصولات غذایی بوده است.

معاون کسب و کار اتاق بازرگانی تهران درباره معیارهای انتخاب صادرکنندگان نمونه گفت: این معیارها شامل درآمد ارزی حاصل از صادرات، حفظ و توسعه بازارهای هدف و فعالیت‌های بازاریابی، عضویت در تشکل صادراتی و مهارت‌های فنی و تخصصی شرکت در امر صادرات بوده است.

حاجی پور با بیان اینکه از بین ۳۲ پرونده حدود ۱۵ صادرکننده نمونه مورد تشویق قرار می‌گیرند، تصریح

ارز که در سال ۹۷ تحت فشار بود، اما حداقل بسیاری از وارداتی که با ارز ارزان وارد کشور می‌شد، متوقف شد و فضا در بسیاری از کشورهای هدف صادراتی برای کالاهای ایرانی، رقابتی شد. اما اکنون وقت آن است که دید که چه موانعی سر راه صادرات است و آن را برداشت تا بتوان به تولیدات صادرات محور تکیه بیشتری کرد.

خوانساری گفت: بسیاری از دست اندرکاران و تصمیم‌گیران صادراتی، به توسعه صادرات اعتقاد دارند و بر این موضوع، اشراف دارند. در شهریورماه امسال وزارت صمت تصمیم گرفت که تعرفه برخی کالاها را به بهانه اینکه مواد خام هستند، افزایش دهد تا آنها را به سمت تولید هدایت کند؛ در این میان کالاهایی همچون سنگ آهن و سنگ‌های تزئینی با افزایش تعرفه مواجه شدند.

وی افزود: در این میان اتاق بازرگانی اعتراضات گسترده ای شد اما به هر حال جلوی صادرات کالای خام را گرفتند، پس ۲۵ درصد تعرفه قرار دادند، اما ارزیابی مجدد انجام شد که نشان داد صادرات برخی کالاها ۹۰ درصد کاهش یافته بود، اما اکنون تصمیم گرفتند که ۲۵ درصد به ۱۰ درصد کاهش یابد، اما اولین سوال این است که باید دستگاهی پاسخگو باشد که اگر ۲۵ درصد کارشناسی بوده، چرا صادرات ۹۰ درصد افت کرد، آن هم در زمانی که نیاز به صادرات داریم و هر یک دلاری که برای کشور حاصل شود، مشکلات زیادی را حل می‌کند.

خوانساری گفت: بازی کردن با تعرفه‌ها به صورت غیرکارشناسی یا ممنوعیت و محدودیت برخی کالاها، ریسک بالایی دارد و پشت آن هزاران مساله وجود دارد، به این معنا که صادرکنندگان یک سال تلاش می‌کنند بازاری را به دست آورند، اما برخی تصمیمات یک نفر را ممکن است از عرش به فرش برده یا برعکس عمل کند، پس باید مجموعه تصمیم‌گیران به صورت جزیره‌ای عمل نکرده و با بخش خصوصی و تشکل‌های تخصصی، همفکری کنند.

وی افزود: در مورد تحریم‌هایی که امریکا اعمال می‌کند، حتی بازه زمانی برای اجرا وجود داشته و گفته می‌شد که شش ماه یا سه ماه دیگر اجرایی

کرد؛ همچنین ۸ صادرکننده به عنوان صادرکنندگان شایسته تقدیر معرفی می‌شوند که از این تعداد ۶ صادرکننده نیز در سطح ملی انتخاب شده‌اند که به لحاظ آیین نامه‌ای، امکان انتخاب مجدد آنها بعنوان صادرکننده نمونه استان تهران وجود نداشت.

به گفته حاجی‌پور پنج مقصد صادراتی اول شامل عراق با ۳۹ درصد، امارات با ۱۳ درصد، افغانستان با ۱۰ درصد، چین با ۹ درصد و هند با ۵ درصد بوده‌اند.

موانع را از پیش روی صادرات برداریم

مسعود خوانساری-رئیس اتاق بازرگانی تهران- گفت: اکنون وقت آن است که دید که چه موانعی سر راه صادرات است و آن را برداشت تا بتوان به تولیدات صادرات محور تکیه بیشتری کرد.

وی گفت: اگر مشکل تحریم حل نشود، در سال ۹۹ نیز مشکلات زیادی رخ خواهد داد، این در حالی است که بودجه سال آینده نیز نشان می‌دهد که در شرایط تحریمی دچار مشکل است، این در حالی است که اقتصاد ایران در سال ۹۹ با همین مشکلات بودجه‌ای دست و پنجه نرم خواهد کرد.

خوانساری گفت: یکی از راه‌های اساسی که می‌توان به تحریم غلبه کرد؛ صادرات غیرنفتی است که یکی از راه‌های دور زدن تحریم و فرار، صادرات غیرنفتی است که با توجه به امکانات و پتانسیلی که در کشور وجود دارد، بیش از آنچه که صادر می‌کنیم، می‌توان صادرات را جهش داد.

وی اظهار داشت: ۱۵ کشور همسایه ایران هستند که در سال بالغ بر ۱۰۰۰ میلیارد دلار واردات دارند که بر این اساس، باید از این پتانسیل استفاده کرد. اما مهم‌تر این است که موانع را از پیش روی صادرات برداریم. این درحالی است که افزایش ناگهانی قیمت ارز ضربه زیادی به اقتصاد کشور زد و معیشت مردم را دچار مشکل کرد، اما فایده آن، این بود که اگر قیمت ارز واقعی شود، می‌توان به تولید و صادرات کشور تکیه کرد و به جای اینکه یارانه را به کالاهای خارجی دهیم، روی کالاهای ایرانی سرمایه گذاری کنیم

رئیس اتاق بازرگانی تهران ادامه داد: با وجود قیمت

حاجی‌پور-معاون کسب‌وکار اتاق تهران

خوانساری-رئیس اتاق تهران

به بخش خصوصی را راهکاری دیگری عنوان کرد که باید به طور جدی مورد توجه قرار گیرد. صادقی در همین رابطه به واگذاری روند انتخاب و معرفی صادرکنندگان نمونه استان تهران به اتاق تهران طی سه سال گذشته اشاره و فرآیند آن را مثبت ارزیابی کرد. به گفته وی، در سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران، اتاق فکری برای واگذاری و تفویض اختیارات این سازمان دولتی به بخش خصوصی و تشکل‌ها ایجاد شده است.

درخواست تولیدکنندگان برای افزایش ظرفیت در استان تهران

در ادامه مراسم، محمد امامی‌امین - معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری تهران- گفت: در حوزه نظامات اداری مشکلات عدیده‌ای وجود دارد که این مشکلات، بخش عمده‌ای از موانع تولید و تجارت را تشکیل داده است.

وی با اشاره به ضرورت توسعه صادرات گفت: مانع اصلی افزایش سهم ایران در بازار ۷۰۰ تا ۸۰۰ میلیون نفری کشورهای همسایه، بوروکراسی اداری است. لازمه توسعه صادرات، تسهیل تولید است و اگر دست و پای صادرکنندگان بسته باشد، قطعاً صادرات رشد نخواهد کرد.

او افزود: با توجه به موانع و مشکلات موجود در سال ۹۷، تصور ما بر این بود که بخش عمده‌ای از صنایع تعطیل شوند، اما امسال بیش از ۹۰ درصد مراجعات به استانداری معطوف به درخواست تولیدکنندگان برای افزایش ظرفیت در استان تهران است؛ اما قانون ممنوعیت استقرار در شعاع ۱۲۰ کیلومتری مانع توسعه ظرفیت واحدهای تولیدی است.

امامی‌امین ادامه داد: در سال ۱۳۴۶ بر اساس مصوبه هیأت دولت وقت استقرار صنایع جدید در شعاع ۱۲۰ کیلومتری شهر تهران ممنوع شد اما این قانون مانع رشد استقرار صنایع نشده و صنایع کشور بیش از ۳۰ برابر در این محدوده رشد یافته است و این قانون صرفاً زحمتی را برای تولیدکنندگان ایجاد کرده است. معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری تهران با اشاره به اینکه استانداری نامه‌ای را برای لغو

می‌شود، اما ما بدون مقدمه تصمیمات تجاری گرفتیم، در حالیکه انتظار بر این است که همه تصمیم‌گیران، صادرکنندگان کشور را مدنظر قرار داده و از آنها نظرخواهی نمایند.

خوانساری گفت: باید از هر صادرکننده پرسیم که اگر قرار باشد صادرات به دو برابر برسد، چه تمهیداتی نیاز دارد و برای او فراهم کنیم، این کار پیچیده‌ای نیست.

تلاش برای رفع محدودیت استقرار واحدهای تولیدی در شعاع ۱۲۰ کیلومتری تهران

یداله صادقی - رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران- از تلاش این سازمان با همکاری استانداری تهران و سازمان محیط‌زیست برای رفع محدودیت استقرار واحدهای تولیدی در شعاع ۱۲۰ کیلومتری تهران، خبر داد و گفت: متن لایحه پیشنهادی تنظیم شده است و به زودی طی نشست با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت، استاندار تهران و رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست این لایحه مورد بحث قرار می‌گیرد و برخی محدودیت‌های مربوط به عدم استقرار واحدهای تولیدی تا شعاع ۱۲۰ کیلومتری تهران برداشته خواهد شد.

صادقی از بخش خصوصی و نهادهای این بخش خواست همان‌طور که در تدوین این لایحه همراهی کردند، برای تصویب آن در دولت نیز مطالبه‌گری جدی داشته باشند.

وی با رفع این محدودیت امکان گسترش زنجیره محصولات واحدهای تولیدی در تهران و نوسازی کارخانه‌ها فراهم خواهد شد و رشد اشتغال و افزایش صادرات را نیز به همراه دارد.

صادقی سپس با اشاره به گفته‌های رییس اتاق تهران مبنی بر اینکه چه راه‌کارهایی می‌توان برای دو برابر شدن صادرات غیرنفتی کشور در پیش گرفت، افزود: در این رابطه، نهادها و دستگاه‌های تصمیم‌گیر کشور باید ملزم شوند که آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های مربوط به حوزه کسب‌وکار را از اتاق بازرگانی دریافت و مورد تصویب قرار دهند.

وی همچنین واگذاری تصدی‌ها و تفویض اختیارات

پس باید با تعامل و هم‌فکری و غم‌صادرکننده و تولیدکننده را خوردن، مشکلات را حل کنیم.

آمادگی برای کاهش تعرفه صادراتی به بازار کشورهای همسایه

آخرین سخنران مراسم تجلیل از صادرکنندگان نمونه استان تهران، حمید زادبوم - رییس سازمان توسعه تجارت ایران - بود. وی با اشاره به رقم صادرات ۳۱/۹ میلیارد دلاری و واردات ۳۱/۸ میلیارد دلاری کشور طی مدت ۹ ماهه امسال، گفت: با توجه به شرایط سختی که سال گذشته اقتصاد کشور و بنگاه‌ها با آن مواجه بودند، دست تمامی صادرکنندگانی که در مسیر ارزآوری برای کشور همچنان حضور دارند، باید بوسید.

سپس به پژوهش صورت گرفته در سازمان توسعه تجارت ایران اشاره کرد که بر اساس آن وضعیت اقتصاد و تجارت ۱۵ کشور همسایه ایران مورد بررسی قرار گرفته است. او با بیان اینکه میزان واردات این کشورها طی سال ۲۰۱۸ میلادی معادل ۱۱۶۰ میلیارد دلار بود، افزود: طبقه‌بندی کالایی واردات ۱۵ کشور همسایه ایران در حال حاضر تدوین و برای اطلاع صادرکنندگان کشور روی وبسایت سازمان توسعه تجارت در دسترس است.

زادبوم افزود: بر اساس ظرفیت امروز بنگاه‌های تولیدی و اقتصادی کشور، از رقم ۱۱۶۰ میلیارد دلار واردات کشورهای همسایه، ۱۰۰ میلیارد دلار آن امکان تولید و صادرات از سوی ایران وجود دارد.

به گفته وی، طی سال گذشته ارزش صادرات غیرنفتی کشور به ۱۵ کشور همسایه معادل ۲۴ میلیارد دلار بود که با توجه به بازار این کشورها و ظرفیت کالاهای تولیدی در ایران، این رقم تا ۱۰۰ میلیارد دلار قابل افزایش است.

رییس سازمان توسعه تجارت سپس از آمادگی این سازمان برای کاهش تعرفه صادراتی به بازار کشورهای همسایه خبر داد و افزود: بخش خصوصی نیز باید در تولید گروه‌های کالایی که مورد پذیرش بازار کشورهای همسایه است اهتمام جدی داشته باشد.

این محدودیت به سازمان حفاظت محیط زیست ارسال کرده است، گفت: رییس سازمان با پیشنهاد استانداری موافق است اما بدنه این سازمان با آن مخالفت می‌کند که ما در حال رایزنی برای رفع ابهامات هستیم.

وی اظهار داشت: در استان تهران ۱۷ هزار کارخانه و ۷۲ هزار کارگاه وجود دارد که از این رقم، ۳۵ هزار کارگاه بالقوه کارخانه هستند، اما به دلیل منع استقرار در شعاع ۱۲۰ کیلومتری هنوز نتوانسته‌اند به کارخانه تبدیل شوند. این مساله منجر به افزایش قیمت تمام شده این واحدها شده است، به این سبب که آنها به دلیل دارا بودن پروانه صنفی نمی‌توانند مواد اولیه خود را از بورس خریداری کنند و باید نیازهای خود را از بازار تامین کنند.

او سپس با اشاره به اینکه قانون مالیات بر ارزش افزوده قانون بسیار مترقی است، توضیح داد: هدف این قانون آن است که هر کسی که مصرف بیشتری داشت، مالیات بیشتری هم بپردازد، اما در ایران، عکس این رویه اجرا می‌شود. به بیان دیگر، قانون مالیات بر ارزش افزوده، اصالتاً قانون مالیات بر مصرف است اما به دلیل آنکه نتوانسته‌ایم زیرساخت‌های مورد نیاز را ایجاد کنیم، از دیوار کوتاه تولیدکنندگان بالا رفتیم.

امامی‌امین افزود: حدود ۴ سال است که لایحه اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده در مجلس گیر کرده و نمایندگان حاضر نیستند که از خود وقت بگذارند و هزینه کنند تا این قانون اصلاح شود. استدلال برخی از نمایندگان این است که اگر این قانون تبدیل به مالیات بر مصرف شود، مردم دلخور می‌شوند و این مساله روی انتخابات اثر می‌گذارد. واقعیت این است که یکی از ضد تولیدترین قوانین موجود همین قانون مالیات بر ارزش افزوده است و البته سازمان امور مالیاتی هم در این رابطه مقصر نیست و مجری قانون است. اما گلوگاهی که باید مشکل را حل کند، مشغول موارد دیگری است.

او گفت: اگر وزیر خارجه در نشست‌های خارجی در مقابل فشارهای سیاسی جنگ تن به تن می‌کند به اعتبار آن است که رزمندگان جنگ اقتصادی معبر را باز کرده تا کشور را از این شرایط عبور دهند.

۱۰- شرکت آوازه بازرگانی پارس به مدیرعاملی فهیمه صباغی ده‌آبادی در گروه کالایی کشاورزی / تره‌بار

۱۱- شرکت لوله‌گستر خادمی به مدیرعاملی محمدرضا خادمی ولی‌پور در گروه کالایی محصولات شیمیایی

۱۲- گروه صنعتی بوتان به مدیرعاملی محمدرضا عابدی میران در گروه کالایی لوازم خانگی و اداری

۱۳- شرکت دمنده به مدیرعاملی احمد بستانچی در گروه کالایی تجهیزات و ماشین‌آلات صنعتی

۱۴- شرکت مجتمع صنعتی آرناویل تایر به مدیرعاملی علیرضا انصاری در گروه کالایی قطعات یدکی و مجموعه‌های خودرو

۱۵- شرکت مونکو ایران به مدیرعاملی علیرضا شیرانی در گروه کالایی خدمات فنی و مهندسی شایستگان تقدیر:

۱- شرکت تولیدی تک ماکارون به مدیرعاملی مهرداد نوری در گروه کالایی صنایع غذایی

۲- گروه صنعتی پاکشو به مدیرعاملی محمد عالمی در گروه کالایی محصولات شیمیایی

۳- شرکت تولیدی و صنعتی ممتاز سپند به مدیرعاملی سعیدآقا سلطانی در گروه کالایی محصولات شیمیایی (صادرکننده نمونه ملی)

۴- شرکت تولیدی کوشش رادیاتور به مدیرعاملی مهدی پونکی در گروه کالایی قطعات یدکی و مجموعه‌های خودرو (صادرکننده نمونه ملی)

۵- شرکت نفت بهران به مدیرعاملی اسعد عزیزی در گروه کالایی پتروشیمی پایه نفتی و وابسته (صادرکننده نمونه ملی)

۶- شرکت تعاونی توسعه کشاورزی و بازرگانی آرین به مدیرعاملی امیر تقدسی در گروه کالایی کشاورزی / تره‌بار (صادرکننده نمونه ملی)

۷- شرکت خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی ایران‌دوستان به مدیرعاملی سیدمحمدعلی اشرف در گروه خدمات گردشگری (صادرکننده نمونه ملی)

۸- شرکت پارس تابلو به مدیرعاملی آرش نادعلیان در گروه خدمات فنی و مهندسی (صادرکننده نمونه ملی)

وی از اتاق تهران برای برگزاری سومین رویداد معرفی و تقدیر از صادرکنندگان نمونه سال ۹۸ استان تهران تقدیر کرد و گفت: اتاق تهران در حال حاضر، اتاق پیشرو در کشور است و این اتاق طی ادوار گذشته از نهادی صرف برای صدور کارت بازرگانی پارافراتر گذاشته و مطالعات کارشناسی و راهکارهای اتاق تهران به مرجعی قابل اطمینان برای دستگاه‌های دولتی تبدیل شده است به طوری که وبسایت اتاق تهران در حوزه اخبار و رویدادها، تحلیل‌ها و گفت‌وگوها و کارهای مطالعاتی و پژوهشی یکی از مراجع مطالعاتی بنده و همکارانم در سازمان توسعه تجارت است.

زادبوم در عین حال، از تشکیل کارگروه مشترک سازمان توسعه تجارت با اتاق تهران برای بررسی موافقت‌نامه اوراسیا و تعیین گروه‌های کالایی ورودی به تجارت آزاد ایران با این منطقه اقتصادی خبر داد.

فهرست صادرکنندگان نمونه استان تهران:

۱- شرکت نفت پارس به مدیرعاملی حمیدرضا خلیلی در گروه کالایی پتروشیمی پایه نفتی و وابسته

۲- شرکت شیشه کاوه فلوت به مدیرعاملی ابراهیم عسگریان در گروه کالایی مصالح ساختمانی

۳- شرکت جهان پروفیل پارس به مدیرعاملی حجت‌اله میراحمدپور در گروه کالایی فلزات و صنایع وابسته

۴- شرکت صنایع فروآلیاز ایران به مدیرعاملی لیلا رضایی در گروه کالایی فلزات و صنایع وابسته

۵- شرکت تولیدی و صنعتی رسول اصفهان (قالی سلیمان) به مدیرعاملی سعید منزوی‌زاده در گروه کالایی نساجی و پوشاک

۶- شرکت عالیفرد به مدیرعاملی ساسان میار در گروه کالایی صنایع غذایی

۷- شرکت شیر پاستوریزه پگاه تهران به مدیرعاملی سیدجعفر میر در گروه کالایی صنایع غذایی

۸- حسن شمس‌الهدی در گروه کالایی کشاورزی / خشکبار

۹- شرکت ویرامان به مدیرعاملی علیرضا دارچینیان در گروه کالایی کشاورزی / زعفران

